

Strukturert veiledning til foreldre som har barn i fosterhjem

15.11.2022

Kari Rakstang Betten og Marianne Aamdal Slotte

Lovverket

§ 4-16. Oppfølging av vedtak om omsorgsovertakelse

Barneverntjenesten har etter omsorgsovertakelsen et løpende og helhetlig ansvar for oppfølgingen av barnet, herunder et ansvar for å følge utviklingen til barnet og foreldrene. Barneverntjenesten skal vurdere om det er nødvendig med endringer eller ytterligere tiltak for barnet. Barneverntjenesten skal, der hensynet til barnet ikke taler imot det, legge til rette for samvær med søsken. Barneverntjenesten skal kort tid etter omsorgsovertakelsen kontakte foreldrene med tilbud om veiledning og oppfølging. Dersom foreldrene ønsker det, skal barneverntjenesten som en del av oppfølgingen formidle kontakt med øvrige hjelpeinstanser. Der hensynet til barnet ikke taler mot det, skal barneverntjenesten legge til rette for at foreldrene kan få tilbake omsorgen for barnet, jf. [§ 4-21](#).

Ny barnevernslov

§ 8-3. Oppfølging av barn og foreldre etter vedtak om omsorgsovertakelse

Barnevernstjenesten skal følge opp barnet etter at vedtak om omsorgsovertakelse er iverksatt. Barnevernstjenesten skal følge med på hvordan barnet utvikler seg, og om det får forsvarlig omsorg.

Barnevernstjenesten skal også følge opp foreldrene etter at vedtak om omsorgsovertakelse er iverksatt. Barnevernstjenesten skal følge med på foreldrenes situasjon og utvikling, og den skal kort tid etter omsorgsovertakelsen kontakte foreldrene og gi dem tilbud om veiledning og oppfølging. Dersom foreldrene ønsker det, skal barnevernstjenesten som en del av oppfølgingen formidle kontakt med øvrige hjelpeinstanser.

Dersom hensynet til barnet ikke taler mot det, skal barnevernstjenesten legge til rette for at foreldrene kan få tilbake omsorgen for barnet, jf. [§ 5-7](#). Barnevernstjenesten skal systematisk og regelmessig vurdere om det er nødvendig å endre tiltaket, eller om vedtak om omsorgsovertakelse kan oppheves.

Så snart som mulig etter at barneverns- og helsenemnda har truffet vedtak om omsorgsovertakelse, skal barnevernstjenesten utarbeide en plan for barnets omsorgssituasjon og oppfølgingen av barnet og foreldrene. Planen skal blant annet beskrive barnets behov og eventuell oppfølging som kan bidra til at foreldrene kan få tilbake omsorgen for barnet. Planen skal endres dersom barnets behov tilsier det

Hva kreves av barnevernet?

§ 8-3. Oppfølging av barn og foreldre etter vedtak om omsorgsovertakelse

Barnevernstjenesten skal følge opp barnet etter at vedtak om omsorgsovertakelse er iverksatt. Barnevernstjenesten skal følge med på hvordan barnet utvikler seg, og om det får forsvarlig omsorg.

Barnevernstjenesten skal også følge opp foreldrene etter at vedtak om omsorgsovertakelse er iverksatt. Barnevernstjenesten skal følge med på foreldrenes situasjon og utvikling, og den skal **kort tid etter omsorgsovertakelsen kontakte foreldrene og gi dem tilbud om veiledning og oppfølging. Dersom foreldrene ønsker det, skal barnevernstjenesten som en del av oppfølgingen formidle kontakt med øvrige hjelpeinstanser.**

Dersom hensynet til barnet ikke taler mot det, skal barnevernstjenesten legge til rette for at foreldrene kan få tilbake omsorgen for barnet, jf. [§ 5-7](#). Barnevernstjenesten skal systematisk og regelmessig vurdere om det er nødvendig å endre tiltaket, eller om vedtak om omsorgsovertakelse kan oppheves.

Så snart som mulig etter at barneverns- og helsenemnda har truffet vedtak om omsorgsovertakelse, skal barnevernstjenesten utarbeide en plan for barnets omsorgssituasjon og oppfølgingen av barnet og foreldrene. Planen skal blant annet beskrive barnets behov og eventuell oppfølging som kan bidra til at foreldrene kan få tilbake omsorgen for barnet. Planen skal endres dersom barnets behov tilsier det

Hva kreves av barnevernet?

§ 8-3. *Oppfølging av barn og foreldre etter vedtak om omsorgsovertakelse*

Barnevernstjenesten skal følge opp barnet etter at vedtak om omsorgsovertakelse er iverksatt. Barnevernstjenesten skal følge med på hvordan barnet utvikler seg, og om det får forsvarlig omsorg.

Barnevernstjenesten skal også følge opp foreldrene etter at vedtak om omsorgsovertakelse er iverksatt. **Barnevernstjenesten skal følge med på foreldrenes situasjon og utvikling**, og den skal kort tid etter omsorgsovertakelsen kontakte foreldrene og gi dem tilbud om veiledning og oppfølging. Dersom foreldrene ønsker det, skal barnevernstjenesten som en del av oppfølgingen formidle kontakt med øvrige hjelpeinstanser.

Dersom hensynet til barnet ikke taler mot det, skal barnevernstjenesten legge til rette for at foreldrene kan få tilbake omsorgen for barnet, jf. [§ 5-7](#). Barnevernstjenesten skal systematisk og regelmessig vurdere om det er nødvendig å endre tiltaket, eller om vedtak om omsorgsovertakelse kan oppheves.

Så snart som mulig etter at barneverns- og helsenemnda har truffet vedtak om omsorgsovertakelse, skal barnevernstjenesten utarbeide en plan for barnets omsorgssituasjon og oppfølgingen av barnet og foreldrene. Planen skal blant annet beskrive barnets behov og eventuell oppfølging som kan bidra til at foreldrene kan få tilbake omsorgen for barnet. Planen skal endres dersom barnets behov tilsier det

Hva kreves av barnevernet?

§ 8-3. Oppfølging av barn og foreldre etter vedtak om omsorgsovertakelse

Barnevernstjenesten skal følge opp barnet etter at vedtak om omsorgsovertakelse er iverksatt. Barnevernstjenesten skal følge med på hvordan barnet utvikler seg, og om det får forsvarlig omsorg.

Barnevernstjenesten skal også følge opp foreldrene etter at vedtak om omsorgsovertakelse er iverksatt. Barnevernstjenesten skal følge med på foreldrenes situasjon og utvikling, og den skal kort tid etter omsorgsovertakelsen kontakte foreldrene og gi dem tilbud om veiledning og oppfølging. Dersom foreldrene ønsker det, skal barnevernstjenesten som en del av oppfølgingen formidle kontakt med øvrige hjelpeinstanser.

Dersom hensynet til barnet ikke taler mot det, skal barnevernstjenesten legge til rette for at foreldrene kan få tilbake omsorgen for barnet, jf. [§ 5-7](#).

Barnevernstjenesten skal systematisk og regelmessig vurdere om det er nødvendig å endre tiltaket, eller om vedtak om omsorgsovertakelse kan oppheves.

Så snart som mulig etter at barneverns- og helsenemnda har truffet vedtak om omsorgsovertakelse, skal barnevernstjenesten utarbeide en plan for barnets omsorgssituasjon og oppfølgingen av barnet og foreldrene. Planen skal blant annet beskrive barnets behov og eventuell oppfølging som kan bidra til at foreldrene kan få tilbake omsorgen for barnet. Planen skal endres dersom barnets behov tilsier det

Hva kreves av barnevernet?

§ 8-3. Oppfølging av barn og foreldre etter vedtak om omsorgsovertakelse

Barnevernstjenesten skal følge opp barnet etter at vedtak om omsorgsovertakelse er iverksatt. Barnevernstjenesten skal følge med på hvordan barnet utvikler seg, og om det får forsvarlig omsorg.

Barnevernstjenesten skal også følge opp foreldrene etter at vedtak om omsorgsovertakelse er iverksatt. Barnevernstjenesten skal følge med på foreldrenes situasjon og utvikling, og den skal kort tid etter omsorgsovertakelsen kontakte foreldrene og gi dem tilbud om veiledning og oppfølging. Dersom foreldrene ønsker det, skal barnevernstjenesten som en del av oppfølgingen formidle kontakt med øvrige hjelpeinstanser.

Dersom hensynet til barnet ikke taler mot det, skal barnevernstjenesten legge til rette for at foreldrene kan få tilbake omsorgen for barnet, jf. [§ 5-7](#). Barnevernstjenesten skal systematisk og regelmessig vurdere om det er nødvendig å endre tiltaket, eller om vedtak om omsorgsovertakelse kan oppheves.

Så snart som mulig etter at barneverns- og helsenemnda har truffet vedtak om omsorgsovertakelse, skal barnevernstjenesten utarbeide en plan for barnets omsorgssituasjon og oppfølgingen av barnet og foreldrene. Planen skal blant annet beskrive barnets behov og eventuell oppfølging som kan bidra til at foreldrene kan få tilbake omsorgen for barnet. Planen skal endres dersom barnets behov tilsier det

Nye føringer for arbeidet vårt

- EMD- og Høyesterettsdommer
- Oppvekstreformen
- Ny barnevernslov

Hvordan
kan dette
settes i
system og
løses i
praksis?

Plan for oppfølging og
veiledning av foreldre
som har barn i fosterhjem

Omsorgspakken for
foreldre

Strukturert veiledningsløp

Plan for oppfølging og veiledning av foreldre med barn i fosterhjem

- Situasjonsbeskrivelse
- Tiltak
  - Hvordan kan du hjelpe barnet ditt?
  - Hvordan kan barneverntjenesten hjelpe deg?
  - Hvordan kan andre hjelpeinstanser hjelpe deg?
  - Samarbeid med fosterforeldre og barneverntjenesten
- Hva skal til for at det kan bli mer samvær?
- Hva kan føre til at det blir mindre samvær?
- Hva skal til for at barnet kan flytte hjem?
- Hva kan føre til at barnet ikke kan flytte hjem?

Hvordan
kan dette
settes i
system og
løses i
praksis?

Plan for oppfølging og
veiledning av foreldre
som har barn i fosterhjem

Omsorgspakken for
foreldre

Strukturert veiledningsløp

Omsorgspakken

Barnet

«Min historie»

Foreldre

«Fortsatt foreldre»

Fosterfamilien

«En god start»

Barnet

- **Meg og mine familier**
- **Samvær og kontakt med familie og nettverk**
- **Å høre til – tilknytning og tilhørighet**
- Hvorfor kan jeg ikke bo sammen med mamma og pappa?
- Mitt liv - min historie og min identitet

Foreldre

- **Fortsatt foreldre**
- **Samvær og samarbeid med fosterforeldre og barnevernet**
- **Å være foreldre på avstand – Tilknytning, tilhørighet og tilgjengelighet**
- Hva var bakgrunnen for at det ble bestemt at barnet ikke kan bo hjemme?
- **Fortsatt foreldre – evaluering og veien videre**

Fosterfamilien

- **Den nye familien**
- **Samarbeid med barnets familie**
- **Tilknytning, tilhørighet og tilgjengelighet**
- Følelsesregulering
- Avvisning
- **Den nye familien – evaluering og veien videre**

Hvordan
kan dette
settes i
system og
løses i
praksis?

Plan for oppfølging og
veiledning av foreldre
som har barn i fosterhjem

Omsorgspakken for
foreldre

Strukturert veiledningsløp

Hvordan kan dette settes i system og løses i praksis der barnet har vært plassert over tid?

Plan for oppfølging og veiledning av foreldre som har barn i fosterhjem

Strukturert veiledningsløp

Forslag til strukturert veiledningsløp

Del 1

► Arbeidsplan 1:

- Mor/fars opplevelse av situasjonen når barna bodde hjemme
- Hvorfor ble det slik? Hva har påvirket dem som foreldre og på hvilken måte?
- Begrunnelse for at barna flyttet ble flyttet i fosterhjem. Sammen se på vurderinger gjort av fylkesnemnda, domstolen og sakkyndig av foreldrenes omsorgsevne

Forslag til strukturert veiledningsløp

Del 2

► Arbeidsplan 2

- Hvordan påvirker barns tidligere erfaringer dem?
- Hvilke beskrivelser har fylkesnemnda, tingretten og eventuelt sakkyndig av barnas behov?
- Hva trenger barnet/barna av sine omsorgspersoner i dag?
- Hvordan kan mor/far møte barnets/barnas behov på en best mulig måte i dag?

Parallelt med veiledning

- Samtaler med barnet
- Legg til rette for at foreldre og barn kan snakke sammen
- Samtaler med fosterforeldrene
- Fokus på samarbeidet mellom foreldre og fosterforeldre
  - F.eks. felles møter med foreldre og fosterforeldre
- Bidra til at foreldre får hjelp fra andre hjelpeinstanser ved behov
- Om mulig, del utviklingen i veiledningen med andre samarbeidspartnere.

Hva er viktig i vårt møte med foreldrene?

Fokus på egen rolle

- Bevisstet på egne reaksjoner og følelser og hvordan dette påvirker meg
- Holdninger og verdier/ Forforståelse
- Møte foreldrene der de er

Lage så trygge rammer som mulig

- Hvor? Når? Med hvem?
- Tydelige, trygge og ærlige tilbakemeldinger til foreldrene hele veien.
- Åpenhet om hvordan informasjonen blir brukt.

Systematikk

- Struktur og rammer som gir faglig trygghet i møte med foreldrene
- Gir bedre mulighet for å evaluere og justere veiledningen
- Gir forutsigbarhet for både foreldre og veileder

Premisser som ligger til grunn når vi møter denne foreldregruppen

- Foreldrene har mistet daglig omsorgen for barna sine – enten frivillig eller ved tvang
- Det er mange følelser involvert
- Foreldrene har erfaringer fra møte med barnevernet fra før og det er ofte flere i barnevernet som har erfaringer med foreldrene
- Det kan være advokater involvert.
- I en del saker foreligger det en ankesak, dvs. Alt som gjøres skal legges frem for retten.
- Kapasiteten til hver enkelt kontaktperson er ofte oversteget.
- Vi er også mennesker!

Hva sier foreldre er viktig for dem i møte med barnevernet

- Bli møtt som mennesker og som mamma og pappa
  - Tillit og respekt
- Informasjon
  - Språk
  - Være i forkant – forklare hva som skjer og hvorfor
  - Ærlige og konkrete tilbakemeldinger om vurderinger som blir gjort
- Hjelp til å forstå hvorfor barna bor i fosterhjem
- Å bli møtt på følelsene sine og at vi forstår at det kan ligge noe bak.
- Å bli lyttet til
- At det fokuseres på deres ressurser, fremfor å avdekke feil og mangler

Samtale med en mamma

Takk for oss!

Kari Rakstang Betten: karbet@verdalen.kommune.no

Marianne Aamdal Slotte: marianne.aamdal.slotte@bufetat.no